

Tik meilėje subręsta žmogaus siela

Širdis padeda žmogui prasmingai gyventi, o ne tik egzistuoti, nesistengiant savęs tobulinti. Juk ir Salomėja Nėris rašė: „Dainuok, širdie, gyvenimą“ - taip parodydama, jog širdis gali tarsi išdainuoti visą mūsų gyvenimą. Tačiau širdis dainuoja tik tada, kai joje alsuojanti meilė subrandina žmogaus sielą.

Pats paprasčiausias sielos brandos šaltinis – tai savęs mylėjimas. Tačiau daugelis yra įsitikinę, jog meilė sau – tai egoizmas, kilęs iš arogantiškumo bei išlepimo. Taip yra dėl to, kad meilė sau ir egoizmą skiria labai plona riba, kurią peržengęs žmogus tampa savanaudis, mato tik save, savo norus. Aš manau, jog savęs mylėjimas ir egoizmas nėra vienas ir tas pats dalykas. Juk iš esmės meilė sau – tai gebėjimas neišaukštinti savęs kitų žmonių atžvilgiu, skirti dėmesį dvasiniams dalykams, o ne gyvenimo malonumams ir rūpinimasis artimu taip, kaip pats rūpiniesi savimi. Šventajame Rašte rašoma: „Mylėk savo artimą kaip save patį“. Taigi, jei žmogus išmoksta teisingai mylėti save – jis turtina dvasią, sugeba galvoti apie savo vidų, o ne apie išorę, atsižvelgia į kitų žmonių norus bei padeda meilės pagrindus širdyje, kurie būtini vystyti aukštesnėms meilės formoms ir toliau bręsti sielai.

Kita, brandinanti meilės forma – tai meilė artimui. Kaip teigia Erich Fromm: „Meilė sau būdinga visiems, kurie geba mylėti kitus“, todėl galima suprasti, jog jei žmogus myli save, jis sugeba mylėti ir kitus, sau artimus žmones: savo šeimą, draugus. Jausdamas stiprius jausmus artimui, žmogus tampa atsakingas, jaučia pagarbą ir nuoširdų norą padėti. Tokio žmogaus pavyzdžiu galima laikyti Fiodoro Dostojevskio romano „Nusikaltimas ir bausmė“ veikėją Dunją, kuri pasiryžta ištekti tik dėl finansinių sumetimų, kad galėtų padėti varganai gyvenančiam ir mokslus metusiam broliui. Taigi, jei mylime, galvojame apie branginamą žmogų, o ne apie save ir norime jam kuo daugiau gero, o tai jau didelis pasiekimas ir žingsnis brandžios sielos link.

Pačią didžiausią brandą suteikia meilė Dievui. Ši meilė reikalauja daugiausia pastangų iš visų meilės rūšių, nes mylėdamas Dievą žmogus vykdo jo valią, myli save, savo artimą ir net savo priešą. Žinoma, kai kurie norėtų tam paprieštarauti, nes jiems svarbesni atrodo jausmai Tėvynei. Galima palyginti meilę Dievui su meile gimtinei. Šias abi meilės rūšis sieja tai, kad mylint reikia daug pastangų išlaikyti įvairius išbandymus. Štai lietuviai praeityje kovojo ir net savo gyvybes atidavė už šalies laisvę, pavyzdžiui, dalyvaudami pokario partizaninėse kovose ar Sausio 13 – osios įvykiuose. Biblijoje taip pat yra daug pavyzdžių apie tikinčiųjų išmėginimus: jie buvo užmėtomi akmenimis, uždaromi į kalėjimus, atiduodami sudraskyti liūtams. Apaštalų darbuose rašoma, kaip Jėzaus mokiniai buvo nuplakti už meilę Dievui, tačiau jie dėl to neliūdėjo: „O tie ėjo iš tarybos džiaugdamiesi, kad dėl Jėzaus vardo užsitarnavo panieką“ (Ap.d.5:41). Vis dėlto meilė tėvynei nuo meilės Dievui skiriasi... Ir meilė Dievui įgyja pranašumą, nes retas kovotojas už Lietuvos laisvę džiaugėsi, jog turėjo patirti daug sunkumų. Net nesvarbu – tiki Dievu ar ne, ši meilė visada bus labiausiai brandinanti, kadangi, mylėdamas Dievą, žmogus daro gera visiems aplinkiniams, nemeluoja, nevagia, nesididžiuoja, džiaugiasi tuo, ką turi ir rūpinasi savo dvasia.

Taigi, tik kai širdyje gyvuos meilė sau, artimui ir Dievui, žmogus sugebės kaupti dvasinius turtus: rūpestį, atsakomybę, nuoširdumą, norą padėti kitam – ir tik šios brangenybės subrandins tvirtą sielą, kuri padės gyventi prasmingai ir visavertiškai.

O kur įrodymas, kad tik meilėje subręsta žmogaus siela? Rašyta apie tris meilės formas (tiksliau, pakopas), taigi nuo temos nukrypta.